

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 3 від 24 . 03 . 2025 р.

Голова Приймальної комісії

Олександр ТУРУНЦЕВ

ПРОГРАМА

творчого конкурсу з сольного співу

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: В5 Музичне мистецтво

Освітня програма: 1.B5.00.01 Сольний спів

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри хореографії

протокол № 3 від 06.03.2025 р.

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА

Київ – 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий конкурс із сольного співу для вступників, які мають повну загальну середню освіту, та вступають за спеціальністю В5 Музичне мистецтво, освітня програма 1.В5.00.01 Сольний спів складається з одного туру і проводиться в один день.

Метою творчого конкурсу з сольного співу є визначення та оцінювання рівня творчих здібностей вступників необхідних для навчання за спеціальністю В5 Музичне мистецтво, освітня програма 1.В5.00.01 Сольний спів

Завданням творчого конкурсу з сольного співу є перевірка рівня:

- сформованості вокальних даних (чистота інтонування, співацький діапазон, темброве забарвлення голосу, точність відтворення нотного тексту, дотримання авторського задуму, розподіл дихання у фразях, вокальна дикція та артикуляція тощо);
- художнього виконання народної пісні a-cappella (ладо-тональна стійкість, ритмічна чіткість, втілення художнього образу);
- культури звуку (якість звуковидобування і звуковедення, володіння штриховою технікою, виконавська манера тощо);
- володіння вокальною технікою, здатність до емоційного розкриття художнього образу твору;
- чистоти інтонування, здатності до інтонування запропонованого музичного матеріалу, наявності гармонічного та мелодичного слуху, вміння визначати на слух лади (мажор, міnor, гармонічний мажор, гармонічний міnor, мелодичний міnor);
- володіння ритмічного чуття;
- чітка дикція, емоційне втілення твору.

Форма проведення практична:

- художнє виконання трьох різнохарактерних творів: два – із супроводом (з фонограмою «мінус 1»), третій – народна пісня a-cappella;
- виразне читання напам'ять вірша або байки;
- перевірка музичних даних.

Особливі умови: виконання програми в очному форматі; вступники проходять ідентифікацію до початку складання творчого конкурсу (демонструють оригінал документа, що засвідчує особу).

До участі у творчому конкурсі допускаються вступники, які зареєстрували електронний кабінет вступника через портал <https://vstup.edbo.gov.ua/> та в цьому кабінеті подали заяву на участь у творчому конкурсі.

Виявлені вміння та навички вступників оцінюються кількістю балів відповідно до встановлених критеріїв. Оцінка за творчий конкурс вважається незадовільною, якщо вступник отримав менше 100 балів.

Критерії оцінювання

Кількість балів (max – 200)	Критерії
180 – 200	Вступник точно відтворив нотний і літературний текст, продемонстрував ладотональну та темпоритмічну чіткість, відтворив характер твору, успішно засвідчив впевненість у виконанні та наявність природних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу), продемонстрував наявність культури звуку (звуковидобування, звуковедення, штрихи, виконавська манера) та музичного фразування, засвідчив чітку інтонаційну стійкість, наявність музичного слуху, точно визначив на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор), презентував виразне та емоційне прочитання вірша або байки, чітко відтворив ритмічний малюнок та мелодію твору.
160 – 179	Вступник відтворив нотний і літературний текст з незначними технічними помилками, продемонстрував ладотональну та темпоритмічну стійкість з певними огріхами, відтворив характер твору, засвідчив впевненість у виконанні та наявність природних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу), продемонстрував наявність культури звуку (звуковидобування, звуковедення, штрихи, виконавська манера) та музичного фразування, засвідчив інтонаційну стійкість, наявність музичного слуху, визначив на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор) з певними похибками, не достатньо виразно та емоційно презентував прочитання вірша або байки, відтворив ритмічний малюнок та мелодію твору з деякими огріхами.
140 – 159	Вступник відтворив нотний і літературний текст з певними текстуальними помилками, не точно утримав ладотональність та відтворив темпоритм при виконанні, не розкрив характер творів

	та невпевнено їх виконав, засвідчив наявність природних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу), продемонстрував незначні недоліки при звукоутворенні, звуковеденні та виконанні штрихів, засвідчив одноманітність у виконанні без музичного фразування, засвідчив інтонаційну стійкість і наявність музичного слуху з певними похибками, здійснив помилки при визначенні на слух ладів (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор), невиразно презентував прочитання вірша або байки, відтворив ритмічний малюнок та мелодію твору з деякими помилками.
120 – 139	Вступник на достатньому рівні відтворив нотний і літературний текст, відтворив ладотональну нестійкість та темпоритм з похибками, відтворив характер твору, на достатньому рівні засвідчив наявність природних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу) та продемонстрував наявність культури звуку (звуковидобування, звуковедення, штрихи, виконавська манера), музичного фразування, продемонстрував нестійку інтонацію, визначив з помилками на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор), презентував не достатньо виразне прочитання вірша або байки, ритмічний малюнок відтворив з помилками.
100 – 119	Вступник на посередньому рівні відтворив нотний і літературний текст та допустив значну кількість текстових і технічних помилок, що задовольняє мінімальним вимогам програми фахового випробування, продемонстрував ладотональну та темпоритмічну нестійкість, продемонстрував мінімальний рівень наявних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу), засвідчив значні недоліки при звукоутворенні, звуковеденні та виконанні штрихів, засвідчив одноманітність у виконанні без музичного фразування, засвідчив низьку інтонацію, не правильно визначив на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор), презентував беземоційне прочитання вірша або байки, невірно відтворив ритмічний малюнок.
1 – 99	Вступник виявив низький рівень володіння вокальними навичками та співацьким голосом, невміння інтонувати, утримувати ладотональність та темпоритм, беземоційне прочитання вірша, нездатність визначати на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор) та відсутності музичного слуху, нездатний відтворити ритмічний малюнок і запропоновану мелодію.

Зміст програми

Вокальне виконання трьох різнохарактерних творів: два – із супроводом (з фонограмою «мінус 1»), третій – народна пісня *a-cappella*; виразне читання напам'ять вірша або байки; перевірка музичних даних.

Сольний спів: Академічний спів (Оперний спів)

1. **Арія** (наприклад: В. Моцарт арія Бастьєни з опери «Бастьєн і Бастьєна»)
2. **Камерний твір** (наприклад: Л. Бетховен «Люблю тебе», О. Андрієвська «Запливай же, роженько весела»).
3. **Народна пісня *a-cappella*** (наприклад: українська народна пісня «Ой, джигуне, джигуне»).
4. Виразне читання напам'ять вірша або байки (за вибором вступника).
5. Перевірка музичних даних (музичний слух, відчуття ритму, музична пам'ять, ладове відчуття).

Сольний спів: Естрадний спів

1. **Естрадна пісня** (наприклад: І. Поклад. «Чарівна скрипка», Music by N. Gimbel & words by P. Beltran – «Sway»).
2. **Світовий хіт** (наприклад: Дж. Бочеллі «Посмішки твоєї тінь»).
3. **Народна пісня *a-cappella*** (наприклад: українська народна пісня «Якби мені черевики»).
4. Виразне читання напам'ять вірша або байки (за вибором вступника).
5. Перевірка музичних даних (музичний слух, відчуття ритму, музична пам'ять, ладове відчуття).

Орієнтовний перелік вокальних творів

Академічний спів (Оперний спів)

Арії

- А. Вівальді арія Ірен «Sposa son disprezzata» із опери «Баязет».
- Г. Гендель арії із ораторії «Месія».
- Г. Гендель арія «Dignare» з кантати «Te Deum».
- В. Моцарт арія Бастьєни з опери «Бастьєн і Бастьєна».

K. Monteverdi «Lasciatemi morire» Dell 'opera «Arianna».

K. Сен-Санс «Ave Maria».

P. Bencini arietta «Tanto sospirero».

G.B. Bononcini «Per la gloria d'adorarvi» aria dell'opera «Griselda».

F. Cavalli Arietta «Dolce amor bendato dio».

A. Lotti arietta «Pur Dicesti».

W. Mozart Aria Di Barbarina dell'opera «Le nozze di Figaro».

Камерні твори

A. Cesti «Tu mancavi a tornentarmi».

G. Giordani «Caro mio Ben».

N. Manfroce Arietta «Povero cor».

D. Manzolla «Quando tu mi guardi e».

N. Matteis canzonetta «Caro volto Pallidetto».

G. Pergolesi «Se tu mami».

A. Scarlatti «O Cessate di piagarmi».

A. Vivaldi «Vieni, vieni o mio diletto».

Шуберт Ф. «Форель», «Серенада», «Баркарола».

Гріг Е. «Лісова пісня», «Річка», «Сон», «Колискова», «Весною», «Рози»,
«Весняний дощ».

Шуман Р. «Лотос».

Арії старовинних композиторів

Бах Й.С. Арія «Seufzer Tranen...» з кантати №21

Бонончині Дж. «Per la gloria» з опери «Грізельда»

Джордані Т. «Caro mio ben»

Каччіні Дж. «Amarilli», «Аве Марія»

Марчелло Б. «Quella fiamma che m'accende»

Монтеверді К. «Lasciatemi mirire»

Паїзіелло Дж. «La bella morinala»

Перголезі Дж. «Se tu m'ami», «Confusa smarita », канцона «Tre giorni son che
Nina»; арії з кантат «Salve Regina», «Stabat Mater»

Скарлатті Д. «Sento nel core», «Violette»

Страделла А. «Pieta, Signore»

Честі А. «Tu mancavi a tormentarmi»

Чімароза Д. Каватина Нанелли з опери «Фанатик древніх римлян»

Зарубіжні арії

Россіні Дж. Каватина Розіни з опери «Севільський цирульник»

Белліні В. Полонез Ельвіри з опери «Пуритани», каватина Норми з опери «Норма»

Верді Дж. Арія Леонори з I дії з опери «Трубадур», арія Аїди з опери «Аїда», сцена і арія Віолетти з опери «Травіата», арія Джільди з опери «Ріголетто», куплети Оскара з опери «Бал-маскарад», болеро Єлени з опери «Сицилійська вечірня»

Понк'єллі А. Арія Джоконди з опери «Джоконда»

Леонкавалло Р. Арія Недди з опери «Паяци», арія Зази з опери «Заза»

Пуччіні Дж. Арія Ліу з опери «Турандот», розповідь Мімі, вальс Мюзетти з опери «Богема»

Берліоз Г. Арія з ораторії «Засудження Фауста»

Гуно Ш. Речитатив та арія Джульєтти з опери «Ромео і Джульєтта»

Оффенбах Ж. Куплети Олімпії з опери «Казки Гофмана»

Деліб Л. Строфи Лакме з опери «Лакме»

Бізе Ж. Арія Мікаели з опери «Кармен»

Арії українських композиторів

Березовський М. Арія Демофонта з опери «Демофонт»

Гулак-Артемівський С. Арія Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»

Лисенко М. Три арії Марильці з опери «Тарас Бульба», каватина Оксани з опери «Різдвяна ніч», три пісні Наталки з опери «Наталка Полтавка»

Вериківський М. Арія Панночки з опери «Вій», аріозо Настусі з опери «Сотник», другий монолог Ганни з опери «Наймичка»

Романси зарубіжних композиторів

Бетховен Л. «Люблю тебе», «Бабак», «Гондолетта», «Прощання», «Радість страждання», «Нова любов», «Пісня про блоху»

Моцарт В.А. «О, Цитре ти моя», «До Хлої»

Гайдн Й. «Поцілунок», «Ружа», «Серенада», «О, солодкий звук»

Берг А. «Ода Любові», «Піснь тростинки»

Брамс Й. «Колискова», «Мисливець», «Ода Сафо», «Тебе забути», «Серенада»

Гріг Е. «Серце поета», «Пісня Сольвейг», «Лебідь», «Сон», «Люблю тебе», «Стара мати», «До батьківщини»

Мендельсон Ф. «Фіалка», «На крилах дивної пісні», «Зимова пісня»

Сен-Санс К. «Соловей»

Шуберт Ф. «Місто», «Двійник», «Смерть і дівчина», «Лісовий цар», «Баркарола»

Шуман Р. «Солдат», «Присвята», «Весняна ніч»

Романси українських композиторів

Барвінський В. «Місцю князю», «В лісі», «Ой сумна, темна ніченька», «Сонет»

Білаш О. «Жайвори», «Горить моє серце», «Цвітуть бузки»

Гулак-Артемівський С. «Стоїть явір над водою»

Жербін М. «Пливе моя душа», «Прелюд-вокаліз»

Кирейко В. «Пророк», «Знов весна», «Пісня про матір», «Чого я жду»

Косенко В. «Мобілізуються тополі»

Кропивницький М. «Соловейко»

Лисенко М. «Милованка», «Не забудь юних днів», «Безмежнеє поле», «В грудях вогонь», «Зоре моя вечірняя»

Людкевич С. «Спи, дитино моя», «Про Бондарівну»

Майборода Г. «Бажання», «Гаї шумлять», «Не сумуй»

Стеценко К. «Плавай, плавай, лебедонько», «Стояла я і слухала весну», «Вечірня пісня», «О, не дивуйсь», «Дивлюсь я на яснії зорі»

Пісні українських композиторів

О. Андрієвська «Запливай же, роженько весела».

В. Верменич «Чорнобривці».

Українські народні пісні

«Вечір близенько»
«В кінці греблі шумлять верби»
«Гандзя»
«Глибока кирниця»
«Грицю, Грицю, до роботи»
«Де ти, доню, барилася?»
«Добривечір дівчино»
«Добрий вечір, зелена діброво»
«Дощик»
«Ішов козак потайком»
«І шумить і гуде»
«Їхав козак на війноньку»
«Їхав козак за Дунай»
«Йшла я по воду»
«Закувала зозуленька»
«Зелененький барвіночку»
«Зеленая ліщинонько»
«Зацвіла в долині червона калина»
«Зоре моя вечірняя»
«Казав мені батько»
«Летіла зозуля через мою хату»
«Лугом іду, коня веду»
«На вулиці скрипка грає»
«Нащо мені чорні брови»
«Не щебече соловейку»
«Одна гора високая»
«Ой важу я, важу»
«Ой, джигуне, джигуне»
«Ой, дівчино, шумить гай»

«Ой, вербо, вербо»
«Ой, гаю мій, гаю»
«Ой, за гаєм, за Дунаєм»
«Ой зірву я у рожі квітку»
«Ой, на горі сніг біленький»
«Ой на горі на високій»
«Ой, на гору козак воду носить»
«Ой, не світи, місяченьку»
«Ой не ходи, Грицю»
«Ой, маю я чорні брови»
«Ой під вишню»
«Ой піду я до млина»
«Ой там на горі»
«Ой у полі три криниченьки»
«Ой у полі три тополі»
«Ой ходила дівчина бережком»
«Ой чий то кінь стоїть»
«Ох і не стелися, хрещатий барвінку»
«Пливе човен»
«Сидить дід на печі»
«Сонце низенько»
«Стелися, барвінку, низенько»
«Стоїть гора високая»
«Ти до мене не ходи»
«Умираю моя мати»
«Чи я в лузі не калина була»
«Чого сидиш коло мене»

Естрадний спів

Українська естрадна пісня

Б. Весоловський Прийде ще час..

Сл. Я. Масляка, муз. Б. Весоловського Усміх..

Сл. М. Петренка, муз. Б. Весоловського Намалюй мені ніч..

Сл. і муз. Б. Весоловського Ти з любові собі не жартуй..

Сл. і муз. Б. Весоловського Як тебе не любити..

Сл. В. Дан, муз. Б. Весоловського Щоночі.

Сл. І. Патоля, муз. Б. Весоловського Тихо без слів...

Б. Весоловський Подай рученьку.

Б. Весоловський Чудовий сон.

Б. Весоловський Гей-га!

Б. Весоловський Чар Карпатських гір

Б. Весоловський Лети, тужлива пісне

Б. Весоловський Радий би я залюбитись в тобі.

Б. Весоловський Було не тужити.

Б. Весоловський Колискова.

Б. Весоловський Бували дні..

Сл. С. Чарнецького, муз. Б. Весоловського Вина, вина, дівчино....

Сл. і муз. Б. Весоловського Чи знаєш ти?

Сл. і муз. Б. Весоловського Не плачте, рожі.

Сл. М. Рильського, муз. Б. Весоловського На білу гречку впали роси...

В. Івасюк «Я піду в далекі гори»

В. Івасюк «Водограй»

В. Івасюк «Пісня буде поміж нас»

В. Івасюк «Червона рута»

В. Івасюк «Балада про мальви»

В. Івасюк «Відлітають журавлі»

В. Івасюк «Лиш раз цвіте любов»

В. Івасюк «Два перстені»

В. Івасюк «Колискова»

Ю. Саніна «Журавлі»

Ю. Саніна «Мелодія»

Ю. Саніна «Кораблі»

Пісні зарубіжних композиторів

Music by Elton John, lyrics by Bernie Taupin «Believe».

Music & words by Johnson, Penniman, Blackwell «Long tall Sally».

Music by Alice Dona & words by Serge Lama «Se suis Malade».

Music by N. Gimbel & words by P. Beltran «Sway».

Music by Tomaso Giovanni Albinoni, Rick Allison & words by Lara Fabian, Dave Pickell – «Adagio».

Music by Mike Chapman & words by Holly Knight «Simple the Best».

Music by Cy Coleman & words by Dorothy Fields «Big Spender».

Music & words by Kristian Lundin, Andreas Carlsson «I'm Alive».

Music & words by Alan Merrill and Jake Hooker «I Love Rock' N'Roll».

Music & words by Floyd Nathaniel Hills and Kara Elizabeth Dio Guardi «Sober».

Music & words by Adriano Celentano «I love you».

Music & words by Dorothy LaBostrie and Richard Penniman – «Tutti frutti».

Music & words by Burt Bacharach and Hal David «Say A Little Prayer For You».

Music & words by Jon Bon Jovi, Richie Sambora, Jay Orpin и Max Martin – «It's My Life».

Music & words by Tim Rose – «Venus».

Music & words by Freddie Perren and Dino Fekaris – «I Will Survive».

Music & words by Don Gibson – «Sweet Dreams».

Music by Bernardino Bautista Monterde, Spanish lyric by Antonio Music & words by Ortiz Calero, English lyric by Dorothy Dodd – «Macarena».

Music & words by Sam Brown – «Stop!».

Music & words by Kenny Edmonds and Antonio Reid – «I'm Your Baby Tonight».

Music & words by Bob Gaudio and Peggy Farina – «Beggin».

Світовий хіт

С. Адамо: "Падає сніг".
 Б. Бакарак: "Сумні капельки дощу".
 Дж. Бочеллі: "Посмішки твоєї тінь".
 Ф. Бернейм: "Мадемуазель співає блюз".
 Дж. Гершвін: "Колискова", "Коханий мій".
 Д. Деньо: "Кабаре".
 А.-К. Жобим: "Дівчина з Іпаніми".
 Дж. Леннон и П. Маккартни: "Мішель".
 Ф. Лей: "Історія любові".
 К. Партер: "Знову жара".
 П. Стер: "Де квіти минувших днів?".
 Дж. Стайн: "Люди".
 С. Уадер: "Мила моя".

Народні пісні:

«Бодай ся когут знудив».
 «Вечір близенько».
 «В кінці греблі шумлять верби».
 «Гандзя».
 «Глибока криниця».
 «Грицю, Грицю, до роботи».
 «І шумить, і гуде».
 «Їхав козак за Дунай».
 «Закувала зозуленька».
 «Зелененький барвіночку».
 «Зацвіла в долині червона калина».
 «Лугом іду, коня веду».
 «Мав я раз дівчиноньку».
 «Місяць на небі».
 «Нащо мені чорні брови».

«Одна гора високая».

«Ой, джигуне, джигуне».

«Ой, дівчино, шумить гай».

«Ой, на горі сніг біленький».

«Ой, на гору козак воду носить».

«Ой, не світи, місяченьку».

«Ой, не ходи, Грицю».

«Ой, маю я чорні брови».

«Ой, під вишнею».

«Ой, піду я до млина».

«Ой, ти місяцю».

«При долині кущ калини».

«Сонце низенько».

«Стелися, барвінку, низенько».

«Стоїть гора високая».

«Стоїть явір над водою».

«Ти до мене не ходи».

«Чи я в лузі не калина була».

«Чом, чом не прийшов».

«Якби мені черевики».

«Якби мені не тиночки».

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Антонюк А. Постановка голосу. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : Підручник. К.: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
3. Вправи та вокалізи: навчально - методичний посібник / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; упоряд.: Е. В. Макарова, В. Г. Яковенко. Київ : Київ ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. 58 с.
4. Мережко Ю.В., Шепеленко Г.Б. Вокальні твори українських композиторів кінця XIX – початку XXI століття: навч.-метод. посіб. для студентів ВЗО. Київ: Інтерсервіс, 2020. 180 с.
5. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. Київ, 1985. 80 с.
6. Можайкіна Н.С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія: навчальний посібник. Київ, 2016. 216 с. <https://lira-k.com.ua/preview/12214.pdf>
7. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006. 116 с.
8. Пляченко Т.М. Методика викладання вокалу: навчально-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). Кіровоград : КДПУ, 2005. 80 с.
9. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. Київ, 1998. 160 с.

Додаткові:

1. Українська музична енциклопедія. / Гол. редкол. Г. Скрипник; Національна Академія Наук України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К.: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2006. – Т. 1. – 680 с.
2. Українська музична енциклопедія. / Гол. редкол. Г. Скрипник; НАН України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К.: Вид. ІМФЕ НАН України, 2018. Т. 5 – 536 с.